

plan

03 MAGAZINE.BE

37 BELGISCHE TOPARCHITECTEN

PLAN is een speciale uitgave van Home Sweet Home
april - mei - juni 2016
Afgiftekantoor 2200 Herentals I - P608241
Uitgeverij Balfin - Belgiëlaan 4b - 2200 Herentals

 bpost
PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

Atelier d'Architecture Bruno Epicum & Partenaires

Restauratie van de natuur

Bruno Epicum staat erop eerst de context van het project uit te leggen, vooraleer te spreken over de villa die hij aan de kust van Port d'Alon heeft verwezenlijkt: "Wanneer ik me langs de Zuid-Franse kust begeef, stel ik vaak vast dat de natuurlijke schoonheid sterk is aangetast door een stedenbouw met weinig eerbied voor deze natuur: Moet de natuur of de stedenbouw de overhand hebben? Mijn werk in Port d'Alon sluit aan op deze gedachte. Frankrijk, een bijzonder mooi land, is heel zorgzaam voor de centra van zijn steden en dorpen, die netjes en mooi onderhouden zijn. Wat erbuiten ligt, daarentegen, is zwaar verwaarloosd, met inbegrip van de Middellandse Zeekust. Hoe vaak stel

je niet vast dat de weg zo dicht bij de zee loopt, dat hij het landschap volledig verwoest? 's Zomers aan de stranden wordt het beeld overheerst door badgasten. De rest van het jaar blijven reclameborden en toeristische voorzieningen als een soort toerismepuin achter. Dat grijpt me aan. Er is gelukkig een goede evolutie aan de gang in Zuid-Frankrijk, waar steden als Sète en Montpellier naar mijn mening een correct beleid voeren, omdat ze op zoek gaan naar oplossingen die ten goede komen van de mooie omgeving waarover ze beschikken. Als we naar het terrein kijken waarvoor ik deze villa in Port d'Alon heb ontworpen, dan moet ik toegeven dat ik er niets aan kan toevoegen dat de natuur mooier

zou maken. Om te beantwoorden aan de behoefte om te bouwen, lever ik vooral een inspanning om na te gaan hoe we een project het best in de natuur integreren door de algemene kenmerken van de omgeving te analyseren: het aanzicht van de plaats, de hoogte, de bomen, de wind, de zon... Het gaat ook om wat je voelt: welke plaats straalt rust uit, welke niet, waar kan je van het landschap genieten, enzovoort. Al deze parameters worden in beschouwing genomen ten dienste van het project."

Het terrein ligt op het einde van een doodlopende straat, op de top van de heuvel die naar de zee afdaalt. Met het dorp achter ons, genieten we 270° in het rond van een adembenemend gezicht. We wanen ons alleen op de wereld. Het gebouw dat er vroeger stond, was drie hoog waardoor het de omgeving sterk overheerste. De nieuwe constructie herstelt de natuurlijk helling van het terrein in zijn vroegere vorm. Bruno Erpicum licht toe: "Het terrein is afgevlakt en op het ontstane

hoogteverschil is een stevig, groot blok geplaatst waarin de slaap- en woonruimten zijn ondergebracht. Een kleine aanpassing in het reliëf maakt het mogelijk om alle leefruimten te voorzien – keuken, salon, enzovoort – met zo weinig mogelijk toevoegingen. Op dit blok komen een paar kolommen met daarop het dak en basta, het huis is af."

Een muur tussen mens en natuur

Laat ons even teruglopen. Op het einde van de weg die door een verkaveling met veel bebouwing loopt, komen we aan in een tuin die baadt in het zilverachtige groen van olijfbomen en mediterrane pijnbomen, waarachter een muur in wit beton het zicht op de horizon afschermt. De grote carport op de linkerkant vormt een voorbouw dat enkel zicht biedt op het pijnboombosje als een voorspel van de natuur die zich binnen luttele momenten aan onze ogen en ons diepste zijn tentoon zal spreiden. "Je zou kunnen veronderstellen dat er een gebouw staat, maar het is tegelijk een halteplaats,

een niet-gebouw," merkt Bruno Erpicum op. Rechts betreden we het huis via een gaanderij, eerst open, dan met glas en overdekt met het dak dat over de muur doorloopt. Deze trage overgang van buiten naar binnen, opent langzaam een nieuw te ontdekken wereld. De gebruikte materialen leiden die wereld in... de holle typisch Provençaalse dakpan de mensenwereld, het hout als voorbode van het natuurspektakel. "Om het huis te bouwen, gebruik ik wat er ter plaatse voorhanden is. Het zijn natuurlijke materialen met het plaatselijke kleurenpalet: staal, onbehandeld hout en beton voor de vloer, de muren en op bepaalde plaatsen ook het plafond. Het beton voor dit project is samengesteld met het lokale zand," verduidelijkt de architect. De ingang van het huis onthult nog heel weinig van de rest van

het gebouw; de raadselachtige sfeer doet ons hunkeren naar meer. We lopen verder door de gaanderij en nemen dan de enige bocht in het hele bouwwerk, die ons ver van de mensenwereld brengt en ons een blik op de wereld van de natuur geeft. "De afgelegde weg is een lange toegang die je kan vergelijken met de Japanse architectuur, waar in sommige vertrekken de deur lager wordt geplaatst alsof je bij het bijtreden het gebouw begroet. Hier begroeten we niet het gebouw, maar het landschap. Eigenlijk is het gebouw op zich niet belangrijk; het is van geen tel meer. Ik wil dat het in de eerste plaats ten dienste staat van de natuur en dat het bijkomend een dak biedt aan de mensen die het bewonen."

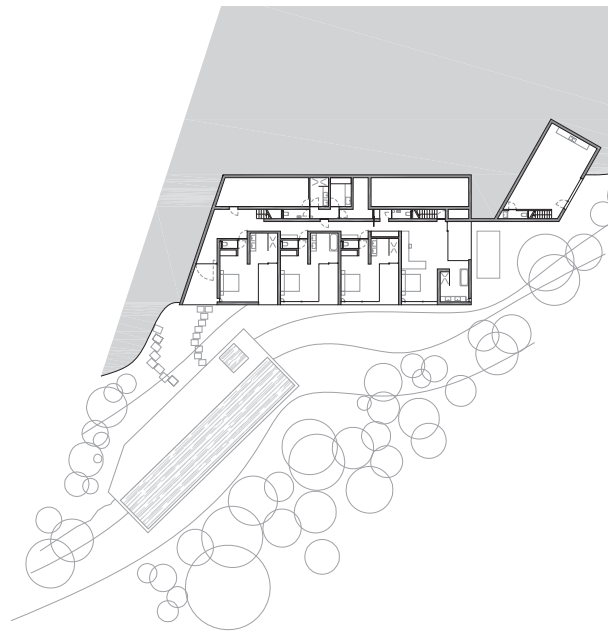
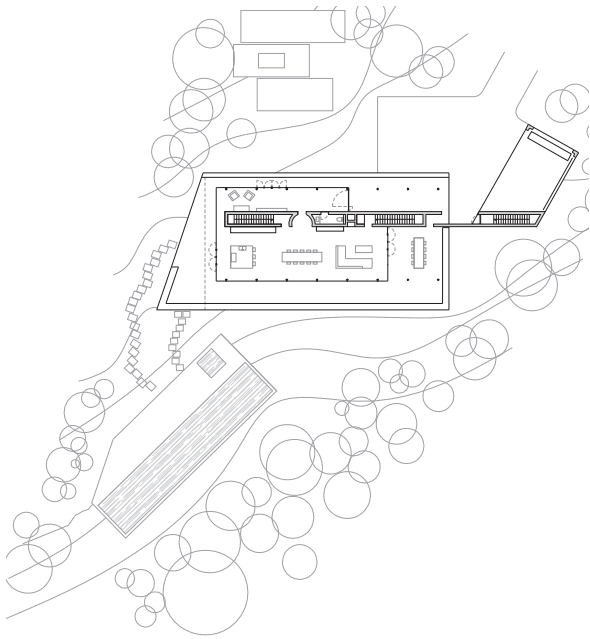
Close Encounters of the Third Kind

'Vervreemding' is misschien een term die

goed bij dit project past, maar dan geen vervreemding van de natuur – een fenomeen dat wij mensen ondergaan sinds we in welvaart leven – maar vooral een vervreemding van deze beschaving die vergeet dat je rijkdom ook haalt uit esthetiek, uit het genot van een vrij vergezicht en uiteindelijk ook uit het respect voor de natuur. Nu een muur onze gevoeligheid afschermt van een wereld die ons stoort, kunnen we ons overgeven aan een beleving die onze geest rust schenkt. Om dit te kunnen bereiken, heeft Bruno Epicum de typische kenmerken van het stuk land in het bouwproject verwerkt. Het hellende terrein ontspringt uit de zee. Rotsen klimmen naar boven, een pijnboombos volgt. Door de kracht van de wind groeien de bomen bijna

horizontaal. Vanaf de sokkel waarop de leefruimten zijn ingericht, glijdt onze blik terug, over een groen tapijt, via de rotsen de zee in. De zeebries waait ons tegemoet en draagt de heerlijke geur van mediterrane pijnbomen de woning binnen. Als we verder lopen, komt het zwembad in beeld. Het lijkt alsof het overloopt in de zee. Het hellende dak en de raampartij over de hele breedte openen het zicht naar de hemel. De architect laat op deze manier het licht gul binnen schijnen en gunt ons het genot van een wisselend kleurenpalet op elk ander moment van de dag. Het landschap is hier alomtegenwoordig; het verheft onze zintuigen: gezicht, gehoor en geurzin worden hoffelijk aangesproken. De slaapkamer-verdieping, die lager in de sokkel ligt, leidt ons

naar een andere beleving. We bevinden ons nu onder de boomkruinen en kijken het bos in. Een verschil van slechts drie meter projecteert ons van de dag in de nacht. Licht en donker, open en afgeschermd: zo'n verscheiden werelden, zo dichtbij elkaar! Weg ook, de wereld 'aan de andere kant van de muur' (sorry u hieraan te herinneren, n.v.d.r.). Opdracht volbracht, zouden we kunnen zeggen ... maar vooraleer we tot dit besluit komen, moeten we nog even de zee in en vanaf daar deze heerlijke verwezenlijking bewonderen. Heel discreet nestelt een gebouw zich in de natuur. Een gerestaureerde natuur.

tekst : Marc Melis
foto's : Jean-Luc Laloux

Atelier d'Architecture Bruno Epicum & Partenaires
Avenue Baron Albert d'Huart 331 - 1950 Kraainem
t. : +32 (0)2 687 27 17
aabe@aabe.be - www.aabe.be

